

Vendim nr. 3 datë 07.02.2023

(V-3/23)

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga: Marsida Xhaferllari, Kryesuese Elsa Toska, Sonila Bejtja, Sandër Beci, Ilir Toska, Genti Ibrahim, Marjana Semini, Holta Zaçaj, Fiona Papajorgji, anëtarë, me sekretare Belma Lleshi, në datën 07.02.2023 mori në shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve çështjen nr. 2 (N) 2022 të Regjistrimit Themeltar, që u përket:

KËRKUES: NESHAT MAZE

SUBJEKT I INTERESUAR:

MINISTRIA E FINANCAVE DHE EKONOMISË

OBJEKTI: Shfuqizimi i vendimit nr. 00-2022-771 (142), datë 31.03.2022 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë, si i papajtueshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë.

BAZA LIGJORE: Nenet 41, 42, 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Evropiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ); nenet 27, 71 dhe 71/a të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar (ligji nr. 8577/2000).

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatoren e çështjes Fiona Papajorgji, mori në shqyrtim pretendimet me shkrim të kërkuarit, i cili ka kërkuar pranimin e kërkesës, parashtrimet me shkrim të subjektit të interesuar, Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë, të përfaqësuar nga Avokatura e Shtetit, që ka kërkuar rrëzimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

V Ë R E N:

I

Rrethanat e çështjes

1. Kërkuesi Neshat Maze, me kontratën nr. 18390 rep., nr. 4786 kol., datë 11.08.1992, ka blerë kundrejt shpërblimit nga ish-Komiteti Ekzekutiv PP Rajoni 2, Tiranë një truall me sipërfaqe 280 m², ndërsa më herët në favor të kërkuesit ishte miratuar një leje për ndërtim. Akti i fitimit të pronësisë është regjistruar rregullisht në zyrën e hipotekës, Tiranë.

2. Trualli i blerë nga kërkuesi është bërë objekt zbatimi i ligjit nr. 7698, datë 15.04.1993 “Për kthimin e kompensimin e pronave ish-pronarëve”, të ndryshuar (*ligji nr. 7698/1993*). Me vendimin nr. 316, datë 16.09.2000, Komisioni i Kthimit dhe Kompensimit të Pronave, Tiranë (KKKP) ka njohur të drejtën e pronësisë në favor të ish-pronarit A.P. për truallin me sipërfaqe 280 m², duke ua kthyer atë trashëgimtarëve të tij. Në këtë vendim KKKP-ja nuk ka trajtuar situatën që krijohet për kërkuesin lidhur me të drejtën e shpërblimit, sikurse dhe ligji i veçantë përcaktonte. Në këto kushte, pasi ka rënë në dijeni të vendimit të KKKP-së, në vitin 2013 kërkuesi i është drejtuar Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë me një kërkesëpadi, duke kërkuar anulimin pjesërisht të vendimit të KKKP-së për sa nuk ishte shprehur për të drejtën e tij të shpërblimit, si dhe detyrimin e Ministrisë së Financave për shpërblimin e drejtë të pronës truall me sipërfaqe 280 m² (*procesi i parë gjyqësor*).

3. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 5522, datë 05.05.2014, ka pranuar pjesërisht padinë. Ajo ka detyruar të paditurin, Ministrinë e Financave dhe Ekonomisë, t’i paguajë paditësit Neshat Maze dëmshpërblimin e pronës në shumën 6.573.035 (gjashtë milionë e pesëqind e shtatëdhjetë e tre mijë e pesëdhjetë e tre) lekë, si pasojë e vendimit nr. 316, datë 16.09.2000 të KKKP-së. Nga ana tjetër, gjykata ka rrëzuar padinë për pjesën tjetër, për anulimin pjesërisht të vendimit nr. 316, datë 16.09.2000 të KKKP-së. Ky vendim është lënë në fuqi nga Gjykata e Apelit Tiranë me vendimin nr. 387, datë 13.02.2015 dhe Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2016-659, datë 15.03.2016, ka vendosur mospranimin e rekursit të paraqitur nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

4. Në vijim, në datën 31.03.2016, në Gjykatën e Rrethit Gjyqësor Tiranë është regjistruar një kërkesëpadi tjetër e kërkuesit, me të cilën ka kërkuar detyrimin e Ministrisë së Financave dhe Ekonomisë t’i paguajë dëmin e shkaktuar si rrjedhim i vonesës në pagimin e shpërblimit të njohur me vendim gjyqësor përfundimtar. Ky dëm është kërkuar të llogaritet në formën e kamatëvonesave për vlerën e shpërblimit të njohur (6.573.035 lekë), ku si ditë e fillimit të vonesës është pretenduar data 16.09.2000, kur KKKP-ja ka vendosur kthimin e pronës në favor të ish-pronarit pa i akorduar kërkuesit shpërblimin sipas ligjit, njohur tashmë me vendim

gjyqësor, shpërblim ku detyrimi për pagimin e të cilit nga institucionet shtetërore ka lindur në këtë datë. Kurse si ditë e mbarimit të vonesës është pretenduar data 11.06.2016, kur kërkuesi ka përfituar shpërblimin e njohur me vendim gjyqësor (*procesi i dytë gjyqësor*).

5. Në procesin e dytë gjyqësor Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 429, datë 27.01.2017, ka vendosur: *“Pranimin e padisë. Detyrimin e palës së paditur Ministria e Financave, të paguajë në favor të paditësit Neshat Maze shumën prej 8.916.513 lekësh, shumë kjo e cila përfaqëson vlerën e dëmit të shkaktuar për periudhën nga data 16.09.2000, deri më datë 11.10.2016, si rrjedhim i vonesës në pagimin e shpërblimit të njohur me vendimin nr. 5522, datë 05.05.2014 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.”*. Ndaj këtij vendimi ka bërë ankim subjekti i interesuar, Ministria e Financave dhe Ekonomisë.

6. Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 1748, datë 11.07.2017, ka vendosur lënien në fuqi të vendimit nr. 429, datë 27.01.2017 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Ministria e Financave dhe Ekonomisë ka paraqitur rekurs, si dhe ka kërkuar pezullimin e ekzekutimit të vendimit gjyqësor të formës së prerë.

7. Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, fillimisht, me vendimin nr. 550, datë 22.11.2017, ka vendosur: *“Pranimin e kërkesës së paraqitur nga Ministria e Financave dhe Ekonomisë, pezullimin e ekzekutimit të vendimit nr. 429, datë 27.01.2017 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, lënë në fuqi me vendimin nr. 1748, datë 11.07.2017 të Gjykatës së Apelit Tiranë.”*. Ndërsa me vendimin nr. 550/1, datë 08.04.2019 ka vendosur: *“Mospranimin e kërkesës së z.Neshat Maze për revokimin e vendimit nr. 550, datë 22.11.2017 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.”*.

8. Në vijim, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka shqyrtuar rekursin në dhomën e këshillimit dhe me vendimin nr. 00-2022-771 (142), datë 31.03.2022 ka vendosur ndryshimin e vendimit nr. 1748, datë 11.07.2017 të Gjykatës së Apelit Tiranë dhe të vendimit nr. 429, datë 27.01.2017 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë, duke rrëzuar padinë. Sipas Gjykatës së Lartë, për sa kohë që vendimi i KKKP-së nuk ka parashikuar ndonjë detyrim për palën e paditur në favor të paditësit (kërkuesit), ajo nuk mund t'i paguajë atij kamatëvonesë sipas nenit 450 të Kodit të Procedurës Civile (KPC), ndaj padia është pa shkak të ligjshëm referuar pretendimeve të ngritura nga ai. Vlera e detyrimit të përcaktuar në vendimin gjyqësor (të procesit të parë gjyqësor) është ekzekutuar pas marrjes formë të prerë të tij dhe nëse do të kishte vonesa pas kësaj date, atëherë paditësi (kërkuesi) mund të legjitimohej të kërkonte kamatëvonesën.

9. Në datën 27.07.2022, kërkuesi i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese (*Gjykata*) me ankim kushtetues individual, duke kërkuar shfuqizimin e vendimit nr. 00-2022-771 (142), datë 31.03.2022 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.

10. Kolegji i Gjykatës në datën 30.09.2022 vendosi kalimin e kërkesës për shqyrtim paraprak në Mbledhjen e Gjyqtarëve dhe kjo e fundit në datën 28.10.2022 vendosi kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë plenare mbi bazë të dokumenteve.

II

Pretendimet në Gjykatën Kushtetuese

11. **Kërkuesi**, në kërkesën e tij, pretendon se është cenuar:

- 11.1. *Gjykimi nga një gjykatë e caktuar me ligj*, pasi çështja e tij duhet të ishte shqyrtuar nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë dhe jo nga Kolegji Administrativ, i cili nuk ka qenë kompetent nga pikëpamja lëndore, pasi kërkesëpadia me objekt shpërblimin e dëmit, e ngritur nga kërkuesi, është shqyrtuar nga gjykatat civile pas datës 03.11.2013. Kërkimi kryesor ka qenë kundërshtimi i vendimit të KKKP-së dhe pasojat e tij, i cili hyn në kompetencën e gjykatave civile dhe jo atyre administrative, ndaj dhe kërkimi i shpërblimit të dëmit, rrjedhojë e vendimit të KKKP-së, është në kompetencë të juridiksionit gjyqësor civil.
- 11.2. *E drejta e aksesit dhe e drejta për t'u dëgjuar*, pasi Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë, duke mos e kaluar çështjen në seancë gjyqësore dhe duke mos i dëgjuar pretendimet e palëve, ka zbatuar në mënyrë të gabuar ligjin material. Qëndrimi i mbajtur nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë me vendimin objekt kërkesë, bie në kundërshtim me jurisprudencën e mbajtur nga i njëjti kolegji në raste të tjera.
- 11.3. *E drejta e pronës*, pasi Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka interpretuar dhe zbatuar gabim ligjin material. Bazuar në jurisprudencën e Gjykatës, kur interpretimi dhe zbatimi i gabuar i ligjit material cenojnë të drejtën e pronës, kjo çështje hyn në juridiksionin kushtetues. Konkretisht, Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka gabuar kur ka arsyetuar se vendimi i KKKP-së nuk ka parashikuar të drejta pronësore për kërkuesin. Gjithashtu, ajo gjykatë ka gabuar edhe kur arsyeton se nuk rezulton që para datës së ngritjes së padisë për

kundërshtimin e vendimit të KKKP-së, ndërmjet palëve të ekzistonte një marrëdhënie juridike për pagimin e shumës së pretenduar si principal.

12. Subjekti i interesuar, Ministria e Financave dhe Ekonomisë, nëpërmjet Avokaturës së Shtetit, ka parashtruar, në mënyrë të përmbledhur, si vijon:

12.1. Pretendimi i kërkuarit për cenimin e gjyqësorit nga një *gjykatë e caktuar me ligj* është i pabazuar, pasi Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka pasur kompetencë lëndore për shqyrtimin e çështjes së kërkuarit. Në interpretim të nenit 450 të KPC-së rezulton se, që të kërkohej kamatëvonesa, duhet të ekzistojë një marrëdhënie juridike konkrete për pagimin e një shume parash, për shkak të ligjit, kontratës ose një vendimi gjyqësor, midis dy apo më shumë personash, të cilët kanë përcaktuar qartësisht të drejtat dhe detyrimet e gjithsecilit, përfshirë edhe mënyrën e ekzekutimit ose vlerën konkrete të parave që duhen paguar.

12.2. Pretendimet për cenimin e *së drejtës së aksesit, së drejtës për t'u dëgjuar, si dhe së drejtës së pronës* janë të pabazuara, pasi sipas parimit *iura novit curia*, Gjykata e Lartë nuk i merr të mirëqena shpjegimet e palëve në lidhje me zbatimin e ligjit për çështjen konkrete, por si njohëse e ligjit e zgjidh vetë mosmarrëveshjen, sipas formimit dhe bindjes së saj të brendshme, bazuar në kriteret që parashikon Kushtetuta, KPC-ja dhe ligjet e veçanta. Gjykimi në dhomë këshilli është i përcaktuar në nenin 62 të ligjit nr. 49/2012 “Për gjykatat administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, të ndryshuar (ligji nr. 49/2012). Kërkuari nuk ka arritur të provojë në asnjë moment cenimin e kësaj dispozite dhe pse Gjykata e Lartë duhet ta zhvillonte gjykimin në seancë gjyqësore.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkuarit

13. Çështja e legjitimitimit (*locus standi*) është vlerësuar nga Gjykata si një ndër aspektet kryesore që lidhet me inicimin e një procesi kushtetues. Sipas neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pikat 1, shkronja “i” dhe 2, të Kushtetutës, si dhe nenit 71 të ligjit nr. 8577/2000, çdo individ, person fizik ose juridik, subjekt i së drejtës private dhe publike, mund të vërë në lëvizje Gjykatën për gjykimin përfundimtar të ankesave kundër çdo akti të pushtetit publik ose vendimi

gjyqësor që cenon të drejtat dhe liritë themelore të garantuara në Kushtetutë. Ankimi kushtetues individual, në çdo rast, duhet të plotësojë kriteret kumulative të përcaktuara nga neni 71/a i ligjit nr. 8577/2000, që lidhen me shterimin e mjeteve juridike, afatin e paraqitjes së kërkesës, pasojat negative të pësura në mënyrë të drejtpërdrejtë e reale, mundësinë për rivendosjen e së drejtës së shkelur, si dhe rregullimet e veçanta ligjore të shqyrtimit paraprak të kërkesës.

14. Gjykata vëren se kërkuesi legjitimohet *ratione personae* për pretendimet e paraqitura në kërkesë, në kuptim të neneve 131, pika 1, shkronja “f” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, pasi ka qenë palë në procesin gjyqësor ndaj të cilit ka ngritur pretendime në Gjykatën Kushtetuese dhe ka interes të drejtpërdrejtë në çështjen e parashtruar.

15. Në lidhje me kriterin e *shterimit të mjeteve juridike efektive*, në rastin konkret, Gjykata vëren se kërkuesi i është drejtuar asaj me ankim kushtetues individual pas përfundimit të procesit gjyqësor në të tria shkallët e gjyqësorit të zakonshëm dhe pasi ka shteruar mjetet e zakonshme të ankimit ndaj vendimeve të gjykatave më të ulëta. Për rrjedhojë, ai nuk ka mjet tjetër juridik në dispozicion për mbrojtjen e të drejtave të tij kushtetuese përveç paraqitjes së ankimit kushtetues individual.

16. Në lidhje me legjitimitimin *ratione temporis*, bazuar në nenin 71/a, pika 1, shkronja “b”, të ligjit nr. 8577/2000, afati për paraqitjen e ankimit kushtetues individual është 4-muaj nga konstatimi i cenimit të së drejtës. Në rastin konkret, vërehet se vendimi më i fundit në kohë i kundërshtuar nga kërkuesi mban datën 31.03.2022, ndërsa kërkesa është paraqitur në këtë Gjykatë në datën 27.07.2022, pra brenda afatit ligjor 4-mujor.

17. Për sa i takon legjitimitimin *ratione materiae*, Gjykata vëren se pretendimet e kërkuetit për cenimin e procesit të rregullt ligjor, në drejtim të parimit të gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj, së drejtës për t’u dëgjuar dhe së drejtës së aksesit, përfshirë edhe të drejtën e pronës, të analizuar në këndvështrim të neneve 41 dhe 42 të Kushtetutës, hyjnë në juridiksionin kushtetues, prandaj, në kuptim të nenit 131, pika 1, shkronja “f”, të Kushtetutës, Gjykata, në vijim, do të shqyrtojë bazueshmërinë e tyre në themel.

B. Për themelin e pretendimeve

B.1. Për cenimin e gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj

18. Kërkuesi pretendon se çështja e tij duhet të ishte shqyrtuar nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë dhe jo nga Kolegji Administrativ, i cili nuk ka qenë kompetent nga pikëpamja lëndore, pasi kërkesëpadia me objekt shpërblimin e dëmit, e ngritur nga kërkuesi, është shqyrtuar

nga gjykatat civile pas datës 03.11.2013. Sipas tij, kontrolli i vendimmarrjes së gjykatave civile bëhet nga Kolegji Civil. Të njëjtin qëndrim ka mbajtur edhe njëri prej anëtarëve të trupit gjykues, i cili ka votuar kundër vendimmarrjes së Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë në mendimin e tij të pakicës. Kërkimi kryesor ka qenë kundërshtimi i vendimit të KKKP-së dhe pasojat e tij, dhe është shqyrtuar nga gjykatat civile dhe jo nga ato administrative, ndaj dhe kërkimi i shpërblimit të dëmit të rrjedhur nga vendimi i KKKP-së është në kompetencë të juridiksionit gjyqësor civil.

19. Subjekti i interesuar, Ministria e Financave dhe Ekonomisë, parashtrohet se Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka pasur kompetencë lëndore për shqyrtimin e çështjes së kërkuesit. Sipas tij, në interpretim të nenit 450 të KPC-së, rezulton se që të kërkohet kamatëvonesa duhet të ekzistojë një marrëdhënie juridike konkrete për pagimin e një shume parash, për shkak të ligjit, kontratës ose një vendimi gjyqësor, midis dy ose më shumë personash, të cilët kanë përcaktuar qartësisht të drejtat dhe detyrimet e gjithsecilit, përfshirë edhe mënyrën e ekzekutimit ose vlerën konkrete të parave që duhet paguar.

20. Neni 42 i Kushtetutës parashikon se kushdo, për mbrojtjen e të drejtave, lirive dhe interesave të tij kushtetues dhe ligjorë ose në rastin e akuzave të ngritura kundër tij, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e caktuar me ligj.

21. Gjykata në jurisprudencën e saj ka vlerësuar se një nga elementet e procesit të rregullt, sipas nenit 42 të Kushtetutës dhe nenit 6 të KEDNJ-së, është edhe shqyrtimi i çështjes nga një *“gjykatë e caktuar me ligj”*. Ky element në sensin material, karakterizohet, nga funksioni i saj gjyqësor, që ka të bëjë me zgjidhjen e çështjeve nga organe të ngarkuara me ligj për të dhënë drejtësi. Përveç këtij kushti, këto organe duhet të shqyrtojnë dhe të vendosin për çështje që janë në kompetencë të tyre gjatë një procesi të zhvilluar për një procedurë ligjërishit të përcaktuar dhe në pajtim me rendin juridik. E drejta e çdo pale për t’u dëgjuar në seancë përpara një gjykate kompetente dhe të caktuar me ligj nënkupton që gjykata të ketë juridiksion për të gjykuar çështjen dhe që kompetenca për të vendosur për të t’i jetë njohur nëpërmjet ligjit (*shih vendimet nr. 7, datë 23.02.2021; nr. 27, datë 24.06.2013; nr. 22, datë 22.07.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

22. Në këtë këndvështrim, Gjykata vlerëson se një nga elementet e parimit të gjykatës së caktuar me ligj është edhe kompetenca lëndore e gjykatës, e cila me ligj është kriter përcaktues i gjykatës që do të vendosë për çështjen dhe i procedurës gjyqësore që do të ndjekë gjykimi

konkret. Në përputhje me këtë parim, ligji ka parashikuar verifikimin e kompetencës lëndore për shqyrtimin e çështjes me kërkesë të palëve ose me nismë të vetë gjykatës së cilës i paraqitet kërkesëpadia, pra nëse ajo është kompetente në lëndë për zgjidhjen e mosmarrëveshjes së paraqitur. Thelbësore në përcaktimin e kompetencës lëndore është identifikimi i natyrës së mosmarrëveshjes, konkretisht objekti dhe shkaku ligjor i saj. Këtij rregulli i nënshtrohen gjykatat e juridiksionit të zakonshëm, të cilat duhet të zbatojnë përcaktimet ligjore materiale dhe procedurale për organizimin dhe funksionimin e tyre.

23. Për sa më lart, Gjykata në vijim do të vlerësojë nga pikëpamja kushtetuese nëse Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka pasur kompetencë për të shqyrtuar çështjen e kërkesit, pra, nisur nga objekti i kërimit, nëse shpërblimi i dëmit të detyrimit të njohur nga vendimmarrja e gjykatave civile është në kompetencë të juridiksionit gjyqësor administrativ.

24. Gjykata vëren se kompetenca lëndore e gjykatave administrative është përcaktuar në nenin 7 të ligjit nr. 49/2012, sipas të cilit ato janë kompetente për mosmarrëveshjet që lindin nga aktet administrative individuale, aktet nënligjore normative dhe kontratat administrative publike; mosmarrëveshjet që lindin për shkak të ndërhyrjes së paligjshme ose të mosveprimit të organit publik; mosmarrëveshjet e kompetencave ndërmjet organeve të ndryshme administrative; mosmarrëveshjet në fushën e marrëdhënieve të punës së nëpunësve civilë. Ndërsa sipas nenit 13 të të njëjtit ligj, moskompetenca lëndore ngrihet edhe kryesisht në çdo gjendje e shkallë të shqyrtimit, dhe kur gjykata shpall me vendim moskompetencën e saj, urdhëron dërgimin e akteve gjykatës kompetente.

25. Ndërkohë, Gjykata konstaton se sipas vendimit unifikues nr. 3, datë 06.12.2013 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, gjykatat administrative të të gjitha niveleve, të krijuara me ligjin nr. 49/2012, janë kompetente për çështjet administrative për të cilat padia, ankimi ose rekursi është depozituar përpara datës 04.11.2013 dhe deri në këtë datë shqyrtimi në gjykata nuk ka përfunduar akoma. Gjithashtu, Gjykata vëren se sipas vendimit unifikues nr. 4, datë 10.12.2013 të Kolegjeve të Bashkuara të Gjykatës së Lartë, shqyrtimi i mosmarrëveshjeve me objekt kundërshtimin e vendimeve të KKKP-ve mund të bëhet vetëm nga gjykatat e zakonshme civile në përputhje me dispozitat e Kodit Civil dhe të KPC-së. Për këto arsye, çështje të këtij lloji do të konsiderohen si mosmarrëveshje civile dhe do të shqyrtohen nga gjykata që ka kompetencë gjykimin e mosmarrëveshjeve civile.

26. Në çështjen në shqyrtim, nga dosja gjyqësore e administruar për nevoja të këtij shqyrtimi kushtetues, rezulton se procesi i parë gjyqësor ka përfunduar me vendimin e Kolegjit

Civil të Gjykatës së Lartë në vitin 2016. Çështja e moskompetencës lëndore të gjykatës civile është ngritur nga subjekti i interesuar gjatë shqyrtimit të çështjes në apel, si dhe në rekursin e ushtruar në Gjykatën e Lartë. Kërkesa është rrëzuar nga gjykata e apelit me arsyetimin se mosmarrëveshja është e natyrës civile dhe kompetente për të është gjykata civile, ndërsa Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë ka vendosur mospranimin e rekursit.

27. Edhe gjatë procesit të dytë gjyqësor (objekt i këtij shqyrtimi kushtetues) është diskutuar çështja e moskompetencës lëndore të gjykatës civile. Gjikata e Rrethit Gjyqësor Tiranë ka arsyetuar se përderisa objekti i shqyrtimit janë kamatëvonesat ligjore, ato përbëjnë një kërkesë dytësore në raport me kërkimin e detyrimit kryesor të vendosur me vendimin nr. 5522, datë 05.05.2014 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Sipas saj, bazuar në nenin 55 të KPC-së, gjykata që gjykon padinë kryesore është kompetente për të shqyrtuar edhe kërkesat dytësore, kundërpadinë ose ndërhyrjen kryesore, prandaj kompetenca i përket juridiksionit gjyqësor civil. Ky vendim është lënë në fuqi nga Gjykata e Apelit Tiranë.

28. Për sa i përket procesit në Gjykatën e Lartë, Gjykata vëren se në datën 29.09.2017 çështja fillimisht është regjistruar në kategorinë e çështjeve civile, si dhe është caktuar relatori përkatës (anëtar i Kolegjit Civil të asaj gjykate në kohën e regjistrimit të rekursit). Pavarësisht kësaj, vendimi i ndërmjetëm për pezullimin e ekzekutimit të gjykatave të faktit është marrë nga Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë. Gjithashtu, edhe themeli i çështjes është shqyrtuar po nga Kolegji Administrativ i asaj gjykate, i cili ka vendosur ndryshimin e vendimeve të gjykatave më ulëta dhe rrëzimin e kërkesëpadisë. Ky kolegji nuk ka arsyetuar shkaqet se përse kishte kompetencë lëndore për shqyrtimin e çështjes, ndonëse njëri prej anëtarëve të trupit gjykues ka votuar kundër, duke argumentuar me mendim pakice se në rastin konkret çështja duhej të ishte gjykuar nga Kolegji Civil i Gjykatës së Lartë dhe jo nga Kolegji Administrativ.

29. Në kuptim të parimit të gjykatës së caktuar me ligj, Gjykata vëren se Gjykata e Lartë, si pjesë e pushtetit gjyqësor, organizohet me ligj në tre kolegje me kompetencë lëndore të ndryshme, sipas objektit të mosmarrëveshjes objekt shqyrtimi. Për sa i takon kompetencës së kolegjeve, vërehet se Kolegji Civil shqyrton rekurse ndaj vendimeve të gjykatave me juridiksion të përgjithshëm për çështje tregtare, civile dhe familjare, si dhe çështje të tjera të caktuara në kompetencë me ligj, ndërsa Kolegji Administrativ shqyrton rekurse ndaj vendimeve të gjykatave administrative.

30. Në kontekstin e rrethanave të mësipërme, në rastin konkret Gjykata konstaton se Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë ka marrë në shqyrtim dhe ka vlerësuar në themel

rekursin e paraqitur nga subjekti i interesuar ndaj vendimeve të gjykatave të juridiksionit civil. Pavarësisht se moskompetenca lëndore shqyrtohet edhe kryesisht në çdo gjendje e shkallë të procesit, në vendimin e tij Kolegji Administrativ i Gjykatës së Lartë nuk ka arsyetuar se përse ishte kompetent për shqyrtimin e mosmarrëveshjes, pavarësisht se çështja e kompetencës lëndore ka qenë objekt diskutimi gjatë gjithë procesit gjyqësor, përfshirë atë në Gjykatën e Lartë. Për rrjedhojë, Gjykata vlerëson se Gjykata e Lartë ka cenuar parimin e gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj.

31. Nisur nga sa më lart, në kushtet kur vendimi gjyqësor i kundërshtuar duhet shfuqizuar, Gjykata çmon të mos ndalet në analizimin e pretendimeve të tjera të kërkuarit për cenimin e së drejtës së aksesit, së drejtës për t'u dëgjuar dhe së drejtës së pronës, për sa kohë që çështja do të rishqyrtohet nga Gjykata e Lartë.

32. Në përfundim, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuarit për cenimin e parimit të gjykimit nga një gjykatë e caktuar me ligj është i bazuar dhe duhet të pranohet sipas arsytimit të lartpërmendur.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131, pika 1, shkronja “P” dhe 134, pika 1, shkronja “i”, të Kushtetutës, si dhe neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

V E N D O S I:

1. Pranimin e kërkesës.
2. Shfuqizimin e vendimit nr. 00-2022-771 (142), datë 31.03.2022 të Kolegjit Administrativ të Gjykatës së Lartë.
3. Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Marrë më 07.02.2023

Shpallur më 09.03.2023